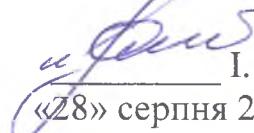

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 I. R. Шинкаренко
«28» серпня 2023 р.

**СИЛАБУС ОБОВ'ЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА
АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА**

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітня програма: Право

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введен в дію з 01.09.2023

Харків – 2023 р.

Розробник: професор кафедри права,
доктор юридичних наук, професор

А.А.Стародубцев

Силабуснавчальноїдисциплінирозглянутоназасіданнікафедри правагуманітарно-
правового факультету

Протокол № 1 від 28 серпня 2023р.

В. о. завідувачки кафедри:
доктор юридичних наук, професор
(науковийступіньівченезвання)

Н.Є. Філіппенко

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Д.ЄДонець

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Стадодубцев Андрій Андрійович

Посада: професор

Наукова ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

- Адміністративне судочинство (бакалаврат);
- Правова регламентація публічного управління та адміністрування (бакалаврат);
- Правове забезпечення публічного управління (магістратура);

Напрями наукових досліджень: фундаментальні та прикладні проблеми адміністративного права та адміністративного судочинства;

- публічне адміністрування правоохоронної діяльності;
- адміністративно-правові засади превентивної діяльності;
- адміністративно-правові засади уabezпечення об'єктів критичної інфраструктури.

Профайл викладача:

E-mail: andron80088008@gmail.com

<https://orcid.org/ 0000-0002-9044-163X>

<https://education.khai.edu/lecturer/>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

Робоче місце: 205 к-2.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – другий

Обсяг дисципліни: 3 кредитів ЄКТС / 90 годин, у тому числі аудиторних

– денна: 48год. (лекції 24 год., семінарські / практичні 24 год.), самостійної роботи здобувачів – 42 год;

– заочна: 14 год. (лекції 6 год., семінарські / практичні 8 год.), самостійної роботи здобувачів – 76 год;

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Дисципліна обов'язкова

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські / практичні заняття

Види контролю – модульний контроль, диф. залік

Мова викладання – українська

Пререквізити: Актуальні питання законотворчої діяльності в аерокосмічній галузі; Актуальні питання міжнародного повітряного права; Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України; Сучасні проблеми кримінального права та кримінології;;

Кореквізити навчальної дисципліни: Актуальні питання регулювання інноваційних відносин; Дисципліна індивідуального вибору 3; Дисципліна індивідуального вибору 4; Дисципліна індивідуального вибору 5.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

– поглибити у студентів знання з актуальних проблем теорії, методології, правотворчої і правозастосованої практики адміністративного права на ґрунті аналізу найбільш актуальних сучасних думок науковців із загальнотеоретичних і прикладних проблем вітчизняного і міжнародного адміністративного права;

– поглибити знання здобувачів вищої освіти щодо теоретико-правових положень та актуальних питань адміністративного судочинства, правового стану учасників судового процесу, модернізації сучасної моделі; розгляду та вирішення адміністративними судами публічно-правових спорів, а також особливостей провадження в окремих категоріях справ;

– формування у магістрантов ґрунтовних знань про сучасну методологію адміністративної науки;

– сприяти становленню сучасного всебічно-розвинутого високо-кваліфікованого фахівця-юриста;

– формувати та розвивати правові знання студентів, уміння аналізувати нормативно-правові акти та інші документи;

– виробляти навички самостійного аналізу адміністративно-правових явищ, умінь застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації;

– виробляти настанови на оволодіння професійними вміннями та навичками.

Завдання:

засвоєння теоретико-правових положень, що стосуються:

- сутності, предмета, принципів, актуальних проблем адміністративного права та адміністративного судочинства;
- надання знань з актуальних проблемних питань структури адміністративної юстиції та компетенції адміністративних судів; видів підсудності адміністративних справ та наслідків недотримання правил підсудності;
- проблем правового статусу суб'єктів адміністративного судочинства;
- формування системи знань та практичних навичок з правил складання адміністративного позову та порядку його подання; способів забезпечення адміністративного позову;
- проблем розгляду адміністративного позову судами першої інстанції; актуальних проблем апеляційного оскарження рішень суду першої інстанції;
- проблемних питань здійснення касаційного провадження в адміністративних справах; особливостей здійснення адміністративного провадження за окремими категоріями справ.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері правау тому числі системного вирішення проблем уbezпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Загальні компетентності (ЗК) – Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК3. до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6. генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. приймати обґрутовані рішення.
- ЗК8. спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК9. працювати в міжнародному контексті.
- ЗК10. розробляти проекти та управляти ними.

Фахові компетентності спеціальності (СК) – Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності під час юридичного супроводження діяльності уbezпечення суб'єктів підприємництва, об'єктів авіаційно-космічної інфраструктури та повітряного транспорту.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо системного вирішення проблем уbezпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК7. Застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК9. Застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосованій діяльності під час уbezпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК10. Ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК12. Розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на і суспільні відносини у сфері уbezпечення суб'єктів підприємництва критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо..

СК15. Самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Перелік очікуваних результатів навчання

Соціально-гуманітарна ерудованість

ПРН 1: Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання уbezпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 2: Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН 3: Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних,

цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4: Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувавши висновки.

ПРН 5: Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Комуникація

ПРН 6: Вільно спілкуватися правникою мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН 7: Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій

ПРН 8: Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

Праворозуміння

ПРН 10: Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 11: Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

Правозастосування

ПРН 12: Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13: Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері узбереження суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 14: Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15: Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 16: Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на суспільні відносини у сфері узбереження суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 17: Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності щодо узбереження суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Сучасне бачення та перспективи розвитку адміністративного права.

Денна: Обсяг аудиторного навантаження -8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Заочна:Обсяг аудиторного навантаження – 2 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Предмет адміністративного права: сучасна характеристика. Демократизація адміністративного права – ключове завдання його реформування. Процесуальний аспект адміністративного права: особливості тлумачення. Кодифікація адміністративного законодавства: нове бачення перспективи.

Завдання для CPC:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК10, СК1-СК15.

Результати навчання: ПРН1-ПРН 8, ПРН10-ПРН17.

Тема 2. Концепція публічної адміністрації в теорії адміністративного права

Денна: Обсяг аудиторного навантаження – 8 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Заочна: Обсяг аудиторного навантаження – 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:

Поняття публічного управління, його співвідношення з іншими спорідненими категоріями. Структура публічного управління. Публічне майно в структурі публічного управління. Принципи публічного управління в умовах Європейської інтеграції. Теорія публічної адміністрації та її вплив на розвиток адміністративного права. Юридична природа органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування: особливі та спільні риси. Проблеми удосконалення системи та правового статусу органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування.

Завдання для CPC:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1- ЗК4, ЗК6- ЗК10;, СК1-СК15.

Результати навчання: ПРН1-ПРН8, ПРН10-ПРН17.

Тема 3. Сучасні концепції адміністративної відповідальності.

Денна: Обсяг аудиторного навантаження-42 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі

Заочна: Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Поняття адміністративної відповідальності, її місце в системі адміністративного права .Проблеми кодифікації законодавства про адміністративні проступки. Уточнення підстав та змісту адміністративної відповідальності.

Адміністративна відповідальність як результат здійснення контролю у державному управлінні. Щодо «управлінської концепції» інституту адміністративної відповідальності: постановка проблеми. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. «Адміністративний порядок» накладання санкцій як ознака управлінського характеру адміністративної відповідальності.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК10, СК1-СК15.

Результати навчання:ПРН1-ПРН8, ПРН10-ПРН17.

Тема 4. Сучасні актуальні питання превенції адміністративних правопорушень.

Денна: Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Заочна: Обсяг аудиторного навантаження – 2 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:

Загальні положення профілактики правопорушень. Поняття, сутність та зміст загальної профілактики. Поняття, сутність та зміст індивідуальної профілактики правопорушень. Заходи та повноваження органів державної влади, місцевого

самоврядування та громадськості у сфері профілактики правопорушень.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК10, СК1-СК15.

Результати навчання:ПРН1-ПРН8, ПРН10-ПРН17.

Тема 5. Організація профілактичної роботи з особами, звільненими з місць позбавлення волі.

Денна: Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Заочна: Обсяг аудиторного навантаження –0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:

Правова основа профілактичної роботи з особами, звільненими з місць позбавлення волі. Порядок встановлення, здійснення та припинення адміністративного нагляду. Правила адміністративного нагляду за особами, щодо яких його встановлено. Взаємодія установ виконання покарань та суб'єктів соціального патронажу осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк з метою профілактики правопорушень.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК10, СК1-СК15.

Результати навчання: ПРН1-ПРН8, ПРН10-ПРН17.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ

Тема № 6. Проблеми формування та розвитку адміністративно-процедурного права.

Денна: Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстру демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год Практичне завдання з вирішення ситуаційних тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семіна заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів лайн консультація. Робота в форумі.

Заочна: Обсяг аудиторного навантаження – 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстру демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалів самостійної роботи.

Зміст теми:

Адміністративна процедура і адміністративний процес: сучасні тенденції у розумінні правових явищ. Проблеми систематизації адміністративно-процедурного законодавства. Проблеми правового регулювання та практики здійснення окремих адміністративних процедур (проваджень).

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК10, СК1-СК15.

Результати навчання: ПРН1-ПРН8, ПРН10-ПРН17.

Тема 7. Формування теорії адміністративного процесу та адміністративного процесуального права.

Денна: Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Заочна: Обсяг аудиторного навантаження – 0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:

Переосмислення сутності адміністративного процесу – від адміністративної діяльності до форми здійснення адміністративного судочинства. Проблеми формування адміністративного процесуального права – нової галузі права і науки. Проблеми розвитку системи та правового статусу адміністративних судів. Проблеми судового розгляду адміністративних справ. Проблеми перегляду рішень адміністративних судів. Проблеми виконання рішень адміністративних судів.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК10, СК1-СК15.

Результати навчання: ПРН1-ПРН8, ПРН10-ПРН17.

Тема 8. Адміністративний позов.

Денна: Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 24 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год Практичне завдання з вирішення ситуаційних задач., тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Заочна: Обсяг аудиторного навантаження – 2 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:

Законодавство про адміністративне судочинство: проблеми кодифікації. Адміністративний позов і учасники судового розгляду. Розгляд справи і рішення адміністративного суду. Доказування в адміністративному процесі. Рішенням адміністративного суду.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК10, СК1-СК15.

Результати навчання: ПРН1-ПРН8, ПРН10-ПРН17.

Тема 9. Загальні засади адміністративного судочинства.

Денна: Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Заочна: Обсяг аудиторного навантаження –0 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:

Актуальні питання судового процесу, його предмет, метод та історичні витоки. Напрямки удосконалення структурної побудови Кодексу адміністративного судочинства України та системи адміністративного процесуального права. Поняття, зміст та види адміністративних процесуальних правовідносин. Види адміністративних судів, склад суду та порядок відводів суддів.

Юрисдикція адміністративних судів щодо вирішення адміністративних справ, її розмежування з іншими публічно-правовими спорами. Комpetенція адміністративних судів. Поняття підсудності, її види. Передача адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого. Сторони, треті особи та представники сторін і третіх осіб. Особливості провадження в адміністративній справі та підготовче провадження

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК10, СК1-СК15.

Результати навчання: ПРН1-ПРН8, ПРН10-ПРН17.

Тема 10. Стадії судового розгляду адміністративної справи, її сучасні особливості.

Денна: Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 2 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Заочна: Обсяг аудиторного навантаження – 2 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми:

Етапи судового розгляду адміністративної справи. Розгляд адміністративної справи у судовому засіданні. Відкриття судового засідання. Початок розгляду справи по суті. Дослідження доказів. Закінчення з'ясування обставин та перевірки їх доказами. Судові дебати. Таємниця нарадчої кімнати. Процесуальні перешкоди судового розгляду адміністративної справи. Залишення позовної заяви без розгляду. Зупинення та поновлення провадження у справі. Закриття провадження у справі.

Актуальні питання Перегляду судових рішень в порядку апеляційного, касаційного порядку та за виключними та ново виявленими обставинами.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК10, СК1-СК15.

Результати навчання: ПРН1-ПРН8, ПРН10-ПРН17.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення онкрайних правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	3	0...6
Виконання практичних робіт	0..2	1	0...2
Семінарські заняття	0...2	2	0...4
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-10
Усього за модуль			1-22
Модуль 2			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	8	0...16
Виконання практичних робіт	0...2	8	0...16
Рішення тестових завдань	0-11	1	0-10
Усього за модуль			1-42
Модуль 3			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	5	0...10
Виконання і захист практичних робіт	0..2	5	0...10
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-16
Усього за модуль			1-36
Усього за курс			60...100

Білет для іспиту складається з Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку.

Білет для іспиту/заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 20 балів.

Приклад

1. Поняття та ознаки транспортного кримінального правопорушення – 20 балів.
2. Типові тактичні операції початкового етапу розслідування кримінальних правопорушень у сфері екологічної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури.

ІІ. Практична частина (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності). – максимальна оцінка 60 балів

Всього – максимальна оцінка 100 балів

Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напряму 20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, тестових завдань за модулями (перелік та зміст завдань за темами курсу міститься на сторінці в: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4247>), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна добросередності:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної добросередності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної добросередності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Кодекс академічної добросередності Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» СУЯ ХАІ-НМВ-К/001:2023 01.09.2023) (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdysnennya-osvitnogo - procesu/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti/>). <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

3. Відвідання занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичне забезпечення обов'язкової навчальної дисципліни "Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства: склади окремих видів кримінальних порушень" другий рівень вищої освіти (магістерський): денна форма навчання / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад. Стародубцев А.А. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. 393 с.

2. Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства: склади окремих видів кримінальних порушень: конспект лекцій. Другий рівень вищої освіти (магістерський): денна форма навчання / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад. Стародубцев А.А. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. 393 с.

Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1686>

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984. № 8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

3. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012. № **5202**. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Stru>

4. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010. № **2297-VI**. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992. № **2657-XII**. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

6. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. № **2939**
VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

7. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № **1700-VII**. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

8. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

9. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.07.2016 року № 1402-
VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

10. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22 груд. 2005 р. № 3262-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15>

11. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

12. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 черв. 2011 р. № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
13. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>
14. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>
15. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08 липня 2011 р. № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>
16. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>
17. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-1520>
18. Про відновлення довіри до судової влади в Україні: Закон України від 8 квітня 2014 р. № 1188-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1188-18>
19. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 5 черв. 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/4901-17>
20. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012. № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
21. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
22. Про затвердження Інструкції з автоматизованого обліку адміністративних правопорушень: Наказ МВС України від 04.07.2016 № 595. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1059-16>
23. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>
24. Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства: Наказ МВС України, Адміністрації державної прикордонної служби України, СБУ України від 23.04.2012 № 353/271/150. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0806-12>.
25. Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 № 770. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>
26. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-92-%D0%BF>
27. Про затвердження Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 січня 2011 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5-2011-%D0%BF>

28. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000 № 188 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00>

29. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22.09.2005 № 2899-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2899-15>

30. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>

31. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794-VII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-16>

32. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> 21

33. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14> 34. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

35. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон від 22.09.2011 № 3773-VI. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17> 36. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: акон України від 11.12.2003 № 1382-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15>

37. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 № 93-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15>

38. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>

39. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>

40. Про затвердження Інструкції про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання): Наказ Державної судової адміністрації України від 20 вересня 2012 року № 108. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0108750-12>

41. Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України: Наказ Державної судової адміністрації України від 20.08.2019 року № 814. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0814750-19>

42. Про практику застосування адміністративними судами окремих положень Кодексу адміністративного судочинства України під час розгляду адміністративних справ: Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 6 березня 2008 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002760-08>

43. Про прикордонний контроль: Закон України від 05.11.2009 р. № 710–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1710-17>

44. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 р. № 264/94–ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80>

45. Про антидопінговий контроль у спорті: Закон України від 05.04.2001. № 2353–III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-19>

46. Про затвердження Порядку здійснення державного контролю на автомобільному транспорті: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.11.2006 р. № 1567. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1567-2006-%D0%BF>

47. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 р. № 877–V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>

48. Про прикордонний контроль: Закон України від 05.11.2009 р. № 1710–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1710-1722>

Основна література:

1. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / [І. М. Балакарєва, М. І. Бєлікова, І. В. Бойко та ін.] ; за заг. ред. Н. Б. Писаренко. Харків : Право, 2020. 238 с.

2. Смокович М.І. Бевзенко В.М. Адміністративний процес України : теорія, практика : Підручник. Заг. ред. д. ю. н., проф. Бевзенка В. М. Пер. з нім. І адапт. Рижкова Г. В. Київ : ВД «Дакор», 2020. 1346 с.

3. Адміністративний процес України (у схемах) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. В. Колеснікова, А. В. Солонар. Суми : Сумський державний університет, 2019. 108 с.

4. Адміністративне судочинство. Процесуальні документи. Практичний коментар та зразки. Станом на 1 червня 2018 року. - Центр навч. літ. 2018. 152с.

5. Адміністративне процесуальне право: навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 320 с.

6. Адміністративне процесуальне право : навч. посіб. / Т. П. Мінка, С. М. Алфьоров, О. М. Обущенко та ін. ; за заг. ред. Т. П. Мінки. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 368 с.

7. Правові позиції в адміністративному судочинстві України / Вищ. адмін. Суд України ; упоряд.: М. І. Смокович, В. П. Базов ; за заг. ред. О. М. Нечитайло. Офіц. вид. Київ: Ін Юре, 2015. 848 с.

8. Константий О. В. Проблеми захисту в адміністративному судочинстві суб'єктивних прав, свобод і законних інтересів: монографія. Київ: Істина, 2015. 544 с.

Допоміжна література:

9. Джрафова М.В. Щодо питання розуміння адміністративного провадження як частини адміністративного процесу. *Молодий вчений*. 2016. № 12 (39). С. 571-574
10. Пчолін В. Б. Експерт як суб'єкт адміністративних процесуальних правовідносин. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Вип. 2. Ч. 1. С. 133-137.
11. Джрафова М. В. Принципи адміністративного процесуального права у новітніх умовах сьогодення: науково-правовий аспект. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Юридичні науки. 2019. Вип. 1. С. 54-57.
12. Присяжнюк, А. Й. Місце та роль адміністративної юстиції у здійсненні державного контролю щодо виконавчої влади. *Форум права*. 2012. № 1. С. 801-80723
13. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях: навчальний посібник / О. М. Бандурка, О. І. Безпалова, О.В. Джрафова та ін. ; за заг. ред. О. М. Бандурки; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2017. 242 с.
14. Комзюк, А. Т. Адміністративна відповідальність юридичних осіб: деякі проблеми правового регулювання. *Право і безпека*. 2017. № 2 (65). С. 34–38.
15. Комзюк, М. А. Правові засади застосування поліцейськими адміністративного затримання. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. матеріалів конф. (м. Харків, 21 квіт. 2017 р.). МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ, каф. спец. фіз. підгот. ф-ту № 2. Харків: ХНУВС, 2017. С. 321-326.

12. Інформаційні ресурси

1. Правовий портал «Ліга: Закон» - законодавство України: <http://search.ligazakon.ua/>
2. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>
3. Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/ru>
4. Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
6. Національна академія правових наук України. URL: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
7. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.
8. Газета "Урядовий кур'єр" URL : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
9. Газета "Юридична практика" URL : <http://presa.ua/juridicheskaja-praktika.html>

10. Міністерство внутрішніх справ України. URL :
<https://mvs.gov.ua/uk/contacts/ministry-internal-affairs>.
  11. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua
  12. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL :
<https://reyestr.court.gov.ua/>
  13. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL :
<http://www.nbuu.gov.ua/>
  14. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. URL : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/wellcome.html>
  15. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL :
<https://nlu.org.ua/>
  16. Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.Є Жуковського (ХАІ). URL : <https://library.khai.edu/>
-